

СТВОРЕННЯ ДОВІРИ. КОМПЛЕКТ ІНСТРУМЕНТІВ З ОЦІНЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

РОЗДІЛ 3. СХЕМИ І СИСТЕМИ ОЦІНЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

*(Продовження.
Початок у номерах 1, 2' 2011)*

Хто виконує оцінення відповідності?

Питання стосовно того, хто має виконувати оцінення відповідності, є вирішальним тоді, коли воно переходить від теорії до практики. Одним із основних принципів оцінення відповідності є те, що організація, яка володіє об'єктом оцінення або розміщує його на ринку, несе основну відповідальність за його відповідність визначеним вимогам. У цьому розділі обговорюється роль інших сторін і механізми вирішення конкретних ситуацій.

Сюди входять і посилання на відповідні документи із комплексу інструментів CASCO. Для ілюстрації принципу головної відповідальності постачальник продукції несе договірний і правовий обов'язок стосовно споживача в тому, що продукція виконуватиме свої задекларовані функції і не загрожуватиме здоров'ю або безпеці споживача. Навіть якщо постачальник одержує від незалежного органу сертифікат про відповідність продукції поданій специфікації, і якщо щось буде не так, то відповідальним залишається постачальник.

Хоча незалежний орган може нести певний ступінь відповідальності, зокрема, якщо було допущено певну недбалість під час виконання оцінення відповідності, це не може звільнити постачальника від основної відповідальності. Звичайно, зловживання з боку кінцевого користувача, зокрема, невиконання належного обслуговування, може звільнити постачальника від відповідальності за подальшу шкоду і його наслідки.

Перша, друга і третя сторони: ролі і відповідальність

З метою визначення сторін, які можуть бути залучені до оцінення відповідності, корисно послатися на перші, другі і треті сторони, згадані в розділі 2.

Для комерційних операцій, таких як постачання продукції або послуг, постачальник — перша сторона, покупець — друга, а будь-яка інша організація, яка не має жодної комерційної зацікавленості в операції, — третя.

Ролі та відповідальність різних сторін на прикладі продукції:

- Перша сторона подає продукцію і несе відповідальність за її відповідність зазначеним вимогам. Ці вимоги можуть встановлюватися власною специ-

фікацією першої сторони, специфікацією, наданою покупцем, або законодавством, що має відношення до продукції, або будь-якою комбінацією із цих трьох. У будь-якому із цих випадків може бути зроблено посилання на один або більше національні, регіональні або міжнародні стандарти.

- Друга сторона визначає свої вимоги і несе відповідальність за забезпечення відповідності продукції вимогам, встановленим до неї.

- Третя сторона може запропонувати першій або другій стороні оцінити відповідність продукції визначеним вимогам і відповідатиме за видачу заяви про відповідність (або невідповідність).

Визначення схем і систем

Перед тим як детально розглянути діяльність різних сторін, доцільно надати розуміння схем і систем оцінення відповідності. Хоча кожен ситуацію з оцінення відповідності можна трактувати по-різному, у системного підходу існує багато переваг. Основним стандартним блоком є схема, яка стосується конкретної групи об'єктів, що мають досить схожі характеристики, а також той сам набір правил і процедур, які можуть виконуватися відповідно до однієї настанови з оцінення відповідності із тим же набором конкретних вимог.

Система оцінення відповідності використовує загальний набір правил, процедур і методів управління для декількох схем оцінення відповідності. Правила і процедури, можливо, необхідно буде докладно викласти різними способами для різних схем, але існують певні переваги з точки зору ефективності та послідовності роботи в рамках загальної системи.

Власник схеми

Кожна схема оцінення відповідності буде мати власника. Можуть застосовуватися різні механізми, наприклад:

- а) виробнича організація може розробити схему оцінення відповідності своєї продукції, яка охоплює випробування, інспекцію й аудит, що приводять до видачі декларацій про відповідність;

- б) схеми можуть бути розроблені органом із сертифікації (ОС) для використання єдиним клієнтом, і в цьому випадку ОС бере на себе повну відповідальність за розроблення, застосування, управління й обслуговування схеми та буде власником схеми;

- в) організація, така як орган регулювання або торгова асоціація, може розробити схему і запропонувати одному або більше ОС її експлуатувати.

У такому випадку організація буде власником схеми і буде нести відповідальність за функціонування схеми, ймовірно, на основі договору або іншої формальної угоди з ОС;

г) група ОС із різних країн може разом розробити систему сертифікації. У цьому випадку органам як співвласникам системи необхідно створити структуру управління, для того щоб схема могла управлятися ефективно всіма органами, які беруть участь.

Якщо визнається необхідність дії декількох схем, які використовують ті саме правила, процедури й управління, то власник схеми може розробити систему сертифікації продукції, відповідно до якої можуть працювати різні схеми без необхідності повторення структури управління для кожної із них. У такому випадку власник схеми стане власником цієї системи і буде відповідальним за управління системою і схемами, які діють у її складі.

Проект схеми на основі ризику

Основне рішення під час розроблення схеми полягає у визначенні того, хто має брати участь у виконанні оцінення відповідності. Рішення повинне ґрунтуватися на оціненні ризиків, які можуть виникнути в результаті невідповідності, розуміння їх з точки зору ймовірності і наслідків від продукції, послуг тощо, які не будуть відповідати зазначеним вимогам.

Іноді наслідки можуть мати комерційний характер, наприклад, втрата репутації та обсягу продажів на ринку, коли серія продукції потерпіла від збоїв або перерви у виробництві та якщо постачальник поставляв несправний товар. В інших ситуаціях це можуть бути ризики для здоров'я і безпеки людей, для яких продукція становить інтерес.

Оцінення відповідності потребує коштів і часу. Вартість і час, що витрачаються на неї, мають бути збалансовані з урахуванням ризиків невідповідності. Хоча оцінення відповідності, проведене постачальником, може бути обмежене лише інспекцією, але інспектору необхідно заплатити; також можуть бути затримки у виробництві або відправленні під час здійснення інспекції.

Оскільки характер продукції стає складнішим і ризики невідповідності стають все вищими, діяльність із оцінення відповідності стає більш широкою з можливим застосуванням дорогого випробувального обладнання і розширеної програми тестування. Іноді може бути більш економічно ефективно укласти контракт на роботи з оцінення відповідності з третьою стороною, хоча це, скоріше, комерційне рішення з боку постачальника.

У разі високого ризику невідповідності зазвичай вимагається, щоб незалежний орган виконав певні визначені види діяльності з оцінення відповідності і, як мінімум, розглянув докази відповідності та пита-

ня видачі документа про атестацію, наприклад сертифіката. Орган братиме плату за послуги, і потрібен буде час для завершення ним роботи.

Власнику схеми необхідно визначитися, чи виконуватиметься робота одним конкретним органом або будь-яким органом, який відповідає вимогам схеми.

Витрати, пов'язані із оціненням відповідності

Під час вирішення питання щодо відповідних механізмів оцінення відповідності для конкретної ситуації необхідно усвідомлювати характер і масштаби витрат альтернативних підходів. Як зазначено вище, є витрати, пов'язані з проведенням самооцінення, але як тільки інша сторона братиме участь, необхідно враховувати, що можуть виникнути додаткові витрати. Якщо покупець продукції приймає рішення про власне оцінення, то він, як правило, вимушений нести витрати, пов'язані із залученням своїх власних інспекторів.

Якщо це виконує незалежний орган згідно з укладеним договором на виконання оцінення відповідності, то органу необхідно буде відновити його витрати за рахунок того, для кого він виконує роботу. У разі сертифікації продукції, як правило, це постачальник, який наймає і платить ОС. Загальні витрати органу стосуватимуться не тільки експертів, залучених до роботи, але й усіх інших витрат, понесених в управлінні його бізнесом, частина яких відноситься на кожного клієнта, що претендує на сертифікацію.

Таким чином, рішення стосовно розроблення схеми сертифікації можна додати до витрат, понесених у процесі постачання сертифікованої продукції. Крім того, рішення про вимогу стосовно акредитації до ОС додасть ще один шар вартості у витратах, понесених у зв'язку з експлуатацією органу з акредитації, які доведеться також відновити.

На додачу до прямих витрат з оцінення відповідності існують й інші чинники, які мають фінансові наслідки, особливо для постачальників сертифікованої продукції. Участь третьої сторони може призвести до затримок у виробництві і постачанні продукції, якщо існує значний розрив за часом між проведенням сертифікації та одержанням сертифікату відповідності.

За стрімких темпів розроблення продукції і розвитку ринку такі затримки можуть призводити до втрати можливості продажу продукції та навіть мати негативний вплив на репутацію постачальника. Фінансові наслідки можуть бути серйозними, і тому необхідно вжити заходів для їхньої мінімізації, таких як повне розуміння зазначених вимог і підтримка хороших зв'язків із ОС із самого початку.

Один із важливих аспектів, які слід враховувати під час проектуванні схем з оцінення відповідності, ►

стосується дозволу або заохочення конкуренції між органами з оцінення відповідності. Основні переваги конкуренції полягають у наданні вибору постачальникам та запобіганні зловживанням монопольним положенням єдиного органу. Водночас конкуренція органів може викликати спокусу знизити зусилля для задоволення потреб клієнтів, а тому мають вживатися заходи для усунення зниження рівня оцінення. Акредитація або експертне оцінення може сприяти протидії негативному впливу конкуренції.

Таким чином, вигоди від незалежного оцінення відповідності в умовах ринкового визнання і запобігання наслідкам невідповідності продукції можуть значно переважати прямі та непрямі витрати на механізми оцінення відповідності, але такий результат має бути результатом обережного аналізу ризиків, а не питанням слідування поточній моді.

Добровільні системи і системи регулювання

Схеми оцінення відповідності можуть бути розроблені з комерційною метою, наприклад, для поліпшення сприйняття ринком групи постачальників, для оцінення частки об'єктів групою покупців або реагування на потреби ринку заснування оцінення третьою стороною. У кожному із цих випадків немає жодних законодавчих вимог до постачальників або покупців використовувати схему, хоча може бути сильний ринок і тиск з боку конкурентів робити саме так.

Водночас органи регулювання можуть вважати за доцільне прийняти конкретні механізми оцінювання відповідності для забезпечення гарантії того, що законодавчі вимоги задовольняються. Органи влади візьмуть до уваги небезпеку для працівників, споживачів, навколишнього середовища та економіки, пов'язану з недоліками товарів, послуг або процесів. Заходи, яких вони вживають, мають бути пропорційні ризикам, пов'язаним із передбачуваним законом інспектуванням або схемами сертифікації, що вводяться.

Встановлення «визначених вимог» — стандартизація

Коли справа доходить до визначення вимог, на відповідність яким має бути проведене оцінення, існує багато переваг у використанні міжнародних стандартів, таких як опубліковані стандарти ISO та IEC.

Почнемо з того, що стандарти надають поточну, колективну мудрість тих, хто працює у конкретній технічній галузі, де ці стандарти застосовуються, отже, користувачі цих стандартів можуть застосувати добре апробовані й перевірені рішення. Крім того, продукція, послуги й інші об'єкти оцінення приймають на світових ринках з більшою готовністю,

якщо вони відповідають цим стандартам. Публікація посібника ISO/UNIDO «Прискорення прогресу» надає інформацію і поради стосовно стандартизації.

Декларація постачальника про відповідність

Незалежно від будь-яких інших сторін, що беруть участь в оціненні відповідності, завжди знайдеться якась форма декларації постачальника про відповідність продукції або послуги. Декларація може мати форму реклами чи брошури з описанням особливостей продукції або може бути зареєстрована як офіційний документ, що встановлює визначення постачальника і продукції, технічні вимоги стандартів або інших документів, відповідність яким оголошується, можливо, конкретним правилам, яким виріб відповідає, і підписаний відповідальною особою.

Навіть розміщення назви постачальника, товарного знака або логотипу на продукції або в поєднанні з продукцією означає, що вона відповідає специфікації постачальника. Стандарт ISO/IEC 17050 надає настанови стосовно змісту декларації постачальника про відповідність.

Незалежне й експертне оцінення відповідності

У тому випадку, коли ризики невідповідності визнано достатньо високими, до оцінення відповідності може бути залучений незалежний орган. Незалежно від того, власником системи буде група перших сторін, одна або більше других сторін, третя сторона чи орган регулювання, рішення про передбачення або вимогу проведення оцінення відповідності третьою стороною мають супроводжуватися ретельним вибором критеріїв, яким має відповідати орган із оцінення відповідності як третя сторона. Рекомендується для цього використовувати «комплект інструментів CASCO», про що йдеться у Розділі 4.

Секторні схеми

Більшість схем оцінення відповідності розробляються і використовуються в конкретному секторі промисловості або торгівлі. Навіть схеми на системи управління, які контролюють застосування типових стандартів на системи, таких як стандарти ISO 9001 та ISO 14001, вимагають від органів й аудиторів володіти знаннями та досвідом, доречними для кожного сектора.

Тривають певні дискусії стосовно того, що являє собою сектор. Існує широке охоплення секторів, зокрема:

- основний вид діяльності, наприклад, сільське господарство і гірничо-промисловість;
- вторинний вид діяльності, наприклад, виробництво;
- третинний вид діяльності охоплює розподіл і продаж урозрадів та надання послуг.

Кожний із цих секторів може бути поділений на подальші сектори залежно від характеру діяльності. Виробництвом, наприклад, можуть охоплюватися металеві вироби, легкові автомобілі й вантажівки, електротехнічні вироби, оброблені харчові продукти, хімічні товари, фармацевтична продукція тощо.

Головне у секторі для визначення цілей оцінення відповідності полягає у тому, щоб характеристики оцінюваних об'єктів та засоби їхнього виробництва і постачання були достатньо близькими, аби могла ефективно працювати єдина схема. Якщо, наприклад, різноманітні галузі компетентності відрізняються випробувальним обладнанням і змінними методами оцінювання, то може бути вигідно розробити схему для кожного сектора. З точки зору економіки оцінення відповідності одна з небезпек розроблення вузьких схем для маленьких секторів полягає у тому, що практика може відрізнятись від сектора до сектора, що утруднює її роботу за єдиним набором політики та процедур у рамках того ж управління. Також може існувати тиск від розроблення різних загальних вимог до діяльності з оцінення відповідності, роблячи її більш складною для підтримки міжнародного визнання й еквівалентності.

Системи сертифікації продукції

Настанова ISO/IEC 67 описує сім основних видів систем сертифікації продукції, в ній також зазначено, що елементи цих систем можуть бути об'єднані іншими способами для створення додаткових систем.

Особливості семи систем, описаних у цій настанові, з оновленими положеннями, які використовуються у функціональному підході, наведено нижче.

Система 1а (на основі випробувань):

- надання зразків продукції за запитом О;
- визначення відповідних характеристик продукції за допомогою випробування (ISO/IEC 7025) або оцінення;
 - огляд випробування або звіт про оцінення;
 - атестація відповідності.

У цій системі вибрані зразки не можуть бути представницькими або статистично значущими для всього виробництва продукції, як, наприклад, у системі, де первинна продукція проходить випробування і подальша відповідність виробництва продукції оцінюється і підтверджується виробником без участі третьої сторони. Такі системи іноді називають «системи офіційного затвердження типу».

Виробники мають бути обережними, щоб не посплатитися на виробництво продукції, як на «сертифіковане», як тільки перші зразки було випробувано ОС. Заяви, такі як «вироблено згідно з проектом, сертифікованим ХХХ», можуть бути прийнятними, але покупці та кінцеві споживачі повинні усвідомлювати обмеженість заяви.

Система 1b (на основі випробування всієї продукції):

- надання зразків продукції за запитом ОС;
- визначення відповідних характеристик продукції за допомогою випробування (ISO/IEC 17025) або оцінення;
 - огляд випробування або звіт про оцінення;
 - атестація відповідності;
 - видача ліцензії на використання сертифікату або знака на продукції.

У цій системі вся вироблена продукція доступна ОС, який вирішить, до якого ступеня проведення статистичної вибірки буде достатнім. Атестація відповідності стосуватиметься усієї виробленої продукції, і сертифікат відповідності може бути виданий ОС на кожний виріб. Якщо система охоплює використання знака відповідності, ОС надає виробникові ліцензію на застосування знака на всіх виробках, охоплених атестацією.

Система 2 (на основі випробування плюс нагляд за ринком):

- надання зразків продукції за запитом ОС;
- визначення відповідних характеристик продукції за допомогою випробування (ISO/IEC 17025) або оцінення;
 - первинний аудит процесу виробництва або системи якості;
 - огляд випробування або звіт про оцінення;
 - атестація відповідності;
 - видача ліцензії на використання сертифікату або знака на продукції;
 - нагляд з боку ОС за допомогою відбору проб на ринку і випробування або інспектування для підтвердження поточної відповідності.

Хоча ця система може визначати вплив дистрибутивного ланцюга на відповідність, необхідні для неї ресурси можуть бути досить широкими. Крім того, якщо виявиться значна невідповідність, то ефективні профілактичні заходи можуть бути обмеженими, оскільки продукція вже розміщена на ринку.

Система 3 (на основі випробування і фабричного нагляду):

- надання зразків продукції за запитом ОС;
- визначення відповідних характеристик продукції за допомогою випробування (ISO/IEC 17025) або оцінення;
 - первинний аудит процесу виробництва або системи якості;
 - огляд випробування або звіт про оцінення;
 - атестація відповідності;
 - видача ліцензії на використання сертифікату або знака на продукції;
 - нагляд шляхом випробування або інспектування зразків із фабрики й аудит процесу виробництва. ▶

Ця система охоплює випробування і фабричний нагляд. Проводиться фабричний нагляд, і зразки продукції з точки зору виробництва оцінюються на поточну відповідність. Ця система не передбачає будь-яких ознак впливу дистрибутивних каналів на відповідність. Після виявлення серйозної невідповідності можуть існувати можливості для їхнього врегулювання до активного поширення на ринку залежно від частоти нагляду. Наприклад, якщо нагляд здійснюється кожні шість місяців і виявлено невідповідну продукцію, то все виробництво від попереднього нагляду може бути підозрілим.

Система 4 (на основі випробування плюс фабричний нагляд або нагляд на вільному ринку чи обох видах нагляду):

- надання зразків продукції за запитом ОС;
- визначення відповідних характеристик продукції за допомогою випробування (ISO/IEC 17025) або оцінення;
- первинний аудит процесу виробництва або системи якості;
- огляд випробування або звіт про оцінення;
- атестація відповідності;
- видача ліцензії на використання сертифікату або знака на продукції;
- нагляд шляхом випробування або інспектування зразків із фабрики та аудит процесу виробництва;
- нагляд шляхом випробування або інспектування зразків з ринку.

Ця система може повідомляти про вплив дистрибутивних каналів на відповідність і надавати попередні ринкові механізми для виявлення й усунення серйозної невідповідності. Значне дублювання зусиль стосується тієї продукції, відповідність якої не постраждала під час процесу розподілення.

Система 5 (на основі випробування, системи оцінення якості й нагляду, а також поточного нагляду за продукцією на виробництві, на ринку або обох видах нагляду):

- зразки продукції за запитом ОС;
- визначення відповідних характеристик продукції за допомогою випробування (ISO/IEC 17025) або оцінення;
- первинний аудит процесу виробництва або системи якості;
- огляд випробування або звіт про оцінення;
- атестація відповідності;
- видача ліцензії на використання сертифікату або знака на продукції;
- нагляд за процесом виробництва або системою якості чи обидва види нагляду;
- нагляд шляхом випробування або інспектування зразків із фабрики, вільного ринку або обидва види нагляду.

Ця система охоплює випробування й оцінення тієї частини системи якості, яка стосується відповідності продукції зазначеним вимогам. Проводиться нагляд системи якості, і зразки продукції можуть відбиратися на ринку чи на виробництві або виконується відбір зразків в обох місцях, і вони оцінюються на предмет поточної відповідності.

Ступінь виконання трьох елементів поточного нагляду — системи якості, фабричних зразків і зразків із вільного ринку — може бути скоригована з урахуванням конкретної ситуації. У результаті ця система забезпечує значну гнучкість поточного нагляду.

Система 6 (охоплює сертифікацію процесів і послуг):

- визначення характеристик процесів або послуг з оцінення;
- первинний аудит системи якості;
- огляд результатів оцінення;
- атестація відповідності;
- видача ліцензії на використання сертифікатів або знаків у зв'язку з процесом або послугами;
- нагляд для перевірки системи якості;
- нагляд для оцінення процесів або послуг. Ця система використовує методи оцінювання, адаптовані до характеристик послуг або процесу.

Гнучкість оцінення відповідності

Системи, описані вище, являють собою деякі з найбільш загальних підходів до оцінення відповідності, але можуть використовуватися інші комбінації методів відповідно до характеру та цілей системи. Описання ілюструють гнучкість, яка доступна розробникам і власникам систем оцінення відповідності. Системи мають бути придатними для цілей у такий спосіб, щоб витрати на їхню експлуатацію й обслуговування відповідали отримуваним перевагам та управлінню ризиками.

Міжнародні системи оцінення відповідності

У рамках Міжнародної електротехнічної комісії (IEC) діють три системи оцінення відповідності під контролем Бюро з оцінення відповідності (СAB):

1. IECCE для електричних та електронних виробів промислового і побутового використання. Система IECCE охоплює дві схеми:

- схему СВ (CB Scheme), за допомогою якої звіти про випробування, видані лабораторіями, уповноваженими на проведення випробувань, та підтверджені національними ОС за допомогою сертифікату про випробування СВ, можуть бути прийняті іншими національними ОС під час проведення своєї власної національної (або регіональної) сертифікації;
- схему СВ-FCS (CB-FCS Scheme) охоплює оцінення і періодичний нагляд за виробництвом продукції, а також типове випробування за Схемою СВ.

2. IECQ для електронних компонентів. Існує три схеми:

- схема затвердження процесу, яка забезпечує незалежну перевірку того, що електронні компоненти і пов'язані з ними матеріали та процеси, у тому числі й ті, що мають нижчий рівень специфікації користувача у виробничо-збутовому ланцюзі постачання, є сумісними з відповідними стандартами, специфікаціями або іншими документами;

- схема управління процесом небезпечних речовин (HSPM) із застосуванням управління якістю згідно зі стандартами, яке компанії можуть використовувати для забезпечення того, щоб їхні процеси і контроль відповідали місцевим регламентам про небезпечні речовини в електронних компонентах, такі як свинець, ртуть і кадмій;

- схема планів управління електронними компонентами (ЕСМР) для компонентів авіаційного електронного обладнання, яка забезпечує акредитоване оцінення третьою стороною підготовку планів управління електронними складовими згідно з IEC TS 62239.

3. IECEx має відношення до безпеки у вибухонебезпечних середовищах і охоплює чотири схеми:

- схему сертифікації обладнання, використовованого у вибухонебезпечних середовищах, «Ex продукції»;

- схему сертифікації службових засобів, яка охоплює ремонт і профілактику обладнання Ex;

- схему ліцензування знака відповідності, яка використовується у поєднанні зі схемою сертифікації обладнання;

- схему сертифікації персоналу, яка надає докази компетентності осіб для ряду визначених обов'язків, що мають відношення до вибухонебезпечних середовищ.

Глобальний підхід Європейського Союзу до оцінення відповідності

Глобальний підхід до оцінення відповідності — частина пакета законодавства, спрямованого на усунення технічних бар'єрів у торгівлі в межах Європейського Союзу (ЄС) і більш широкої гармонізації законодавств держав — членів Європейського економічного простору (ЕЕА) у сферах особливої уразливості, такої як безпека.

Спочатку прийнятий у 1993 році, він був доповнений у 2008-му за допомогою нової законодавчої бази, охоплюючи Рішення № 768/2008/ЄС від 09.07.2008 стосовно загальної основи маркетингу продукції, а також відміну Рішення Ради 93/465/ЄЕС.

Глобальний підхід визначає серію модулів з оцінення відповідності, які використовуватимуться законодавцями під час розроблення законодавства з метою гармонізації законів держав-членів, як пра-

вило, з питань безпеки, коли різноманітність законів перешкождали торгівлі між державами-членами. Для кожного акту законодавства, як правило, у формі директиви ЄС, модулі обиратимуться залежно від ризиків, пов'язаних із невідповідністю вимогам, визначеним директивами.

Для низьких ризиків буде достатньо декларації постачальника про відповідність, а для високих ризиків проводиться оцінення продукції і систем управління якістю третьою стороною. Для надання постачальникам продукції, залежно від їхніх обставин, вибору підтримання необхідного рівня забезпечення відповідності можуть застосовуватися різні комбінації модулів.

Модулі оцінення відповідності:

- самооцінення підприємством-виробником;
- оцінення типового зразка незалежним органом («нотифікованим органом»);
- підтвердження оцінення якості нотифікованим органом;
- інспектування виробництва продукції нотифікованим органом.

Глобальний підхід може розглядатися як система оцінення відповідності, яка узгоджується з вимогами кожної директиви, що розцінюються як окремі схеми.

Потенційні бар'єри у торгівлі

Потенціал систем оцінення відповідності створювати бар'єри у торгівлі, особливо тими, що управляються органами регулювання, був визнаний, і була прийнята Угода Світової організації торгівлі про технічні бар'єри у торгівлі з метою гармонізації регламентів та методів оцінення відповідності в країнах, що її підписали.

Однак процедури, керовані органами з оцінення відповідності, можуть ненавмисно бути дискримінаційними відносно до постачальників із інших країн. Заохочується, щоб органи регулювання й органи, що діють у нерегульованих секторах, забезпечували експлуатацію систем оцінення відповідності у відкритій і послідовній формі. Органи, що відповідають вимогам стандартів ISO/IEC до органів з оцінення відповідності, повинні діяти на неупередженій основі.

Джерело: Посібник «Building trust. The Conformity Assessment Toolbox», виданий під загальною редакцією ISO/UNIDO ■

(За матеріалами «Інформаційного бюлетеня з міжнародної стандартизації», № 2' 2010)

(Продовження у наступних номерах)